ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

ΥΜΝΟΙ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ ΘΡΗΝΟΙ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ & ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Ἡ χορωδία τῆς Σχολῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου,
ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Ἐντιμολ. κ. **Εὐαγγέλου Καπαϊδονάκη**,
Ἄρχοντος Μαΐστορος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας,
Πρωτοψάλτου καὶ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς,
θὰ ἀποδώσει Ὕμνους καὶ Ἄσματα τῆς Ἀλώσεως
καὶ Ὕμνους τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς.

Προλόγιση: **Γεώργιος Σηφάκης**, Θεολόγος, Γραμματέας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΚΥΡΙΑΚΗ 1η ΙΟΥΝΙΟΥ 2025
ΩΡΑ: 8:00 μ.μ. – ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
ΠΡΟΑΥΛΕΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ «ΘΕΟΜΗΤΩΡ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Α΄ ΜΕΡΟΣ: ΥΜΝΟΙ	
Εἴσοδος: «Τῇ Ὑπερμάχῳ»	Κοντάκιον. Ἦχος Πλ. τοῦ Δ΄.
Α 1: ΥΜΝΟΙ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ	
1. «Δεῦτε μαρτυρικὴν ἀδελφοί...»	Προσόμοιον. Ἦχος Πλ. τοῦ Α΄. Ψάλλει ὁ Κωνσταντῖνος Καραγιώργης
2. «Χαίροις συναγωγὴ κραταιά...»	Προσόμοιον. Ἦχος Πλ. τοῦ Α΄. Ψάλλει ὁ Ἐμμανουὴλ Πρωτογεράκης
3. «Χαίροις περικλεές Βασιλεῦ...»	Προσόμοιον Κων/νου Παλαιολόγου. Ἦχος Πλ. τοῦ Α΄. Ψάλλει ὁ Γεώργιος Καλογεράκης.
4. «Τῶν ὀρθοδόξων ἀνάκτων...»	Προσόμοιον. Ἦχος Α΄. Ψάλλει ὁ Νικόλαος Μυλωνάκης.
5. «Ὀρθοδόξων ἀγλαΐσμα...»	Προσόμοιον Ὁσίας Ὑπομονῆς, μητρὸς Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Ἦχος Δ΄ Λέγετος. Μέλος ἀργὸν εἱρμολογικόν.
6. «Φάλαγγα Θεοστεφῆ...»	Δοξαστικόν. Ἦχος Πλ. τοῦ Β΄. Κανοναρχεῖ ὁ Γεώργιος Φραντζεσκάκης.
7. «Μακαρίζομέν σε...»	Θεοτοκίον. Ἦχος Πλ. τοῦ Α΄.
Α 2: ΥΜΝΟΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ	
1. «Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν...»	Στιχηρὸν Ἑσπερινοῦ. Ἦχος Α΄.
2. «Πάντα χορηγεῖ...»	Στιχηρὸν Ἑσπερινοῦ. Ἦχος Α΄.
3. «Εἴδομεν τὸ φῶς...»	Στιχηρὸν Ἑσπερινοῦ. Ἦχος Β΄.
4. «Τὴν μεθέορτον πιστοί...»	Κάθισμα Ὄρθρου. Ἦχος Νενανώ. Ψάλλει ὁ Ἐμμανουὴλ Δρανδάκης.
5. «Παράδοξα σήμερον...»	Στιχηρὸν Αἶνων. Ἦχος Λέγετος.
6. «Βασιλεῦ Οὐράνιε...»	Δοξαστικὸν τῶν Αἶνων. Ἦχος Πλ. τοῦ Β΄. Κανοναρχεῖ ὁ Ἀντώνιος Κατικᾶς.
7. Ἐκλογὴ Ψαλμῶν	Ἦχος Δ΄ Ἅγια.
8. «Εὐλογητὸς εἶ Χριστέ...»	Ἀπολυτίκιον. Ἦχος Πλ. τοῦ Δ΄.
9. «Τίς Θεὸς Μέγας...»	Μέγα Προκείμενον. Ἦχος Βαρύς.

Β΄ ΜΕΡΟΣ: ΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΡΗΝΟΙ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ	
1. «Ὅντεν ἐθεμελιώνανε...»	Ριζίτικο Κρήτης. Ἦχος Πλ. τοῦ Α΄. Καταγραφὴ Δόμνα Σαμίου.
2. «Ναϊλοί ἐμᾶς, νά βάϊ ἐμᾶς...»	Πόντου. Ἦχος Πλ. τοῦ Β΄. Τραγουδοῦν ἡ Δέσποινα Δασκαλάκη καί ἡ Χορωδία.
3. «Πάνλετε τό Χερουβικό...»	Κρήτης. Ἦχος Πλ. τοῦ Α΄. Τό τελευταῖο δίστιχο τραγουδᾶ ὁ Ἐμμανουὴλ Χαμογιωργάκης.
4. «Τρεῖς καλογέροι Κρητικοί...»	Ρούμελης. Ἦχος Νενανώ.
5. «Σημαίνει ὁ Θεός...»	Μακεδονίας. Ἦχος Βαρύς.
6. «Καράβι καραβάκι...»	Κωνσταντινουπόλεως. Ἦχος Πλ. τοῦ Β΄.
7. Τσανακαλιώτισσα	Προποντίδος. Ἦχος Πλ. τοῦ Α΄.
8. «Ἐμένα μέ τό εἴπανε...»	Κωνσταντινουπόλεως. Ἦχος Πλ. τοῦ Β΄. Τραγουδοῦν ὁ Κων/νος Καραγιώργης καί ἡ Χορωδία.
9. «Ἔχε γειά Παναγιά...»	Μικρᾶς Ἀσίας. Ἦχος Πλ. τοῦ Β΄. Τραγουδοῦν ὁ Κων/νος Καραγιώργης καί ἡ Χορωδία.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Μουσικοί: **Χαράλαμπος Μαρκάκης** (Λύρα Κρητική καί Πολίτικη), **Ἐμμανουὴλ Χαμογιωργάκης** (Λαοῦτο), **Ἐμμανουὴλ Πίτερης** (Κλαρίνο), **Βασίλειος Δασκαλάκης** (Φλογέρα), **Στυλιανός Μουλακάκης** (Κρουστά).

Μέλη τοῦ χοροῦ: **Πρωτογεράκης Ἐμμανουὴλ, Καραγιώργης Κων/νος, Φραντζεσκάκης Γεώργιος, Δρανδάκης Ἐμμανουὴλ, Μυλωνάκης Νικόλαος, Λεμονάκης Ἀντώνιος, Καλογεράκης Γεώργιος, Συμεωνίδης Κων/νος, Γιαννούλης Εὐστράτιος, Κατικᾶς Ἀντώνιος, Φραγκιαδάκης Παντελεήμων, Παπαδοπετράκης Γρηγόριος, Καραγιώργης Στυλιανός, Ἀλεξίου Νικόλαος, Γασπαράκης Λάμπρος, Πλαΐτης Βασίλειος, Σκεπασιανός Ἀντώνιος, Κτιστάκης Ἀντώνιος, Τρουλλινός Ἀθανάσιος, Νταλαπέρας Σωτήριος, Τσιγδινός Μιχαήλ, Βαμβακίδης Ἀρχοντῆς, Σακελλαρίδης Ἀνδρόνικος, Πολυμίλης Κων/νος, Σπυριδάκης Γεώργιος, Μολής Βασίλειος, Δρανδάκης Εὐάγγελος, Δῆμος Ἀναστάσιος, Πετυχάκης Νεκτάριος, Γαβαλᾶς Νικόλαος, Δασκαλάκη Δέσποινα, Ἀνδρεδάκη Ἄρτεμις, Φραγκιαδάκη Εὔα, Μαστοραντωνάκη Μαρία, Μαρκάκη Μαριλένα, Λυγινοῦ Ἀγγελική, Κυριακάκη Ἀλεξάνδρα, Πρωτογεράκη Πετρίνα, Γαλεροῦ Ἀναστασία.**

Προλόγιση: **Γεώργιος Σηφάκης**, Θεολόγος, Γραμματέας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἐπιμέλεια - Διεύθυνση: **Εὐάγγελος Καπαϊδονάκης**, Ἄρχων Μαΐστωρ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, Καθηγητὴς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς.

Λίγα λόγια
για τους ύμνους κι τα τραγούδια
του προγράμματος

Ἡ σημερινή ἐκδήλωση γίνεται χρονικά ἀνάμεσα στήν Ἐπέτειο τῆς Ἁλώσεως τῆς Πόλης (29η Μαΐου) καί τή Μεγάλη Ἑορτή τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς (8η Ἰουνίου). Γιά τό λόγο αὐτό τό πρόγραμμα εἶναι δομημένο σέ δύο μέρη:

Τό Α΄ Μέρος περιλαμβάνει Ὕμνους τῶν μαρτύρων τῆς Ἁλώσεως, ἀλλά καί τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς, καί τό Β΄ Μέρος ἀποτελεῖται ἀπό Θρήνους τῆς Ἁλώσεως καί ἀπό Τραγούδια τῆς Πόλης.

Τόν Αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνο Παλαιολόγο, μέ τόν ἐνάρετο βίο του, τούς ὑπέρ Χριστοῦ καί πατρίδος ἀγῶνες καί τό μαρτυρικό τέλος του, θεωρεῖ ὁ λαός μας «ὑπ' ἀγγέλων δόξης δορυφορούμενον». Μέ αὐτήν τήν κοινή ἀντίληψη, περί ἁγιότητος τοῦ Κωνσταντίνου καί τῶν σύν αὐτῷ μαρτύρων τῆς Πόλης, ἔγινε, κατά τήν 500ετηρίδα τῆς Ἁλώσεως, τό ἔτος 1953, πρόταση γιά ἐπίσημη ἀναγνώριση τῆς ἁγιότητάς τους καί ἔκτοτε γράφτηκαν πολλοί ὕμνοι, μεταξύ τῶν ὁποίων καί αὐτοί τοῦ προγράμματος.

Ἡ Ἅλωση τῆς Πόλης θρηνήθηκε ὅσο κανένα ἄλλο ἀτυχές γεγονός στήν ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀπό τόν Πόντο καί τή Μικρά Ἀσία, ὡς τή Θράκη, τή Μακεδονία, τή Στερεά Ἑλλάδα καί τήν Κρήτη, ὑπάρχουν Θρήνοι τῆς Ἁλώσεως, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων ἀνάγονται -κατά τή λαϊκή παράδοση- στήν τελευταία ἀνολοκλήρωτη Λειτουργία στήν Ἁγία Σοφία, ὅπου «ἀκούεται ψιλή φωνή ἀπ' Ἀρχαγγέλου στόμα», ἀναγγέλλουσα τή θεία καταδίκη.

«Πάψετε τό χερουβικό καί τ' ἄξιόν ἐστιν ὡς,
γιατί 'ναι θέλημα Θεοῦ ἡ Πόλη νά τουρκέψῃ».

Οἱ Ὕμνοι καί οἱ Θρήνοι τῆς Ἁλώσεως καί τά Τραγούδια θά ἀποδοθοῦν ὅπως μᾶς τά ἐδίδαξε ὁ Μεγάλος Δάσκαλος τῆς Ἐθνικῆς μας Μουσικῆς Σίμων Καρᾶς (1903-1999), ὁ ὁποῖος ἐπί 60 χρόνια πραγματοποιοῦσε ἀνελλιπῶς παρόμοια ἐκδήλωση-μνημόσυνο κατά τήν Ἐπέτειο αὐτή τῆς 29ης Μαΐου.

Τέλος, οἱ Ὕμνοι τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς εἶναι μέλη τοῦ σπουδαίου μελοποιοῦ τοῦ ΙΗ΄ αἰῶνος Πέτρου Λαμπαδαρίου, πλήν τῆς Ἐκλογῆς τῶν Ψαλμῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τονισθεῖ μουσικά ἀπό τόν ὑπογράφοντα.

Καλή ἀκρόαση

Εὐάγγελος Καπαϊδονάκης